

REMISSVAR

Justitiedepartementet

103 33 STOCKHOLM

Vårt datum: 2021-09-14

Vårt diarienummer: ADM/2021:284

Ert datum: 2021-06-09

Er beteckning: Ju2021/02070

Kopia till utbildningsdepartementet

En ny lag om ordningsvakter m.m. ([SOU 2021:38](#))

Centrala studiestödsnämnden (CSN) lämnar följande synpunkter på förslagen. CSN har i övriga delar inga synpunkter på förslagen i betänkandet.

6.5.5 Kostnader för att genomgå ordningsvaktsutbildning

Studiestöd

Utredningen föreslår att ordningsvaktsutbildning bör ge rätt till studiestöd och att utbildningen ska föras in i avdelning B1 i bilagan till studiestödsförordningen ([2000:655](#)).

CSN har inga synpunkter på förslaget att ordningsvaktsutbildning ska ge rätt till studiemedel. CSN vill samtidigt framhålla att finns några oklarheter i utredningens förslag som behöver klargöras under den vidare beredningen. CSN menar dessutom att ordningsvaktsutbildningen bör placeras i en annan avdelning än i avdelning B1 i bilagan till studiestödsförordningen.

- *Ska studiemedel endast kunna lämnas för studier hos en viss huvudman?*

CSN uppfattar att ordningsvaktsutbildning normalt har Polismyndigheten som huvudman men att Polismyndigheten fram till november 2020 även har beviljat fyra auktoriserade bevakningsföretag tillstånd att genomföra grundutbildning för blivande ordningsvakt.¹

Om avsikten är att endast ordningsvaktsutbildning som har Polismyndigheten som huvudman ska ge rätt till studiemedel måste denna begränsning tydliggöras, exempelvis genom att föra in ”Polismyndigheten – grundutbildning till ordningsvakt” i bilagan till studiestödsförordningen.

¹ Betänkandet avsnitt 6.3.3.

REMISSVAR

CSN vill i sammanhanget avråda från att endast ange själva utbildningen i bilagan, eftersom en sådan lösning innebär att alla ordningsvaktsutbildningar som senare kan komma att anordnas hos andra huvudmän då per automatik också kommer att ge rätt till studiemedel. Valet av skrivning i bilagan till studiestödsförordningen påverkar även statens möjlighet att kontrollera utflödet av studiemedel. Om endast sådan ordningsvaktsutbildning som har Polismyndigheten som huvudman ska ge rätt till studiemedel kan staten genom dimensioneringen av denna utbildning ha kontroll över utflödet av studiemedel. Om även ordningsvaktsutbildning hos annan anordnare ska ge rätt till studiemedel behöver utflödet av studiemedel kunna begränsas på annat sätt.

- *Ska studiemedel endast kunna lämnas för grundutbildning till ordningsvakt?*

CSN uppfattar att utredningens avsikt är att det endast är deltagande i den föreslagna 160 timmars långa grundutbildningen till ordningsvakt som ska kunna ge rätt till studiemedel. Samtidigt kommer viss annan fortbildning och fördjupad utbildning för ordningsvakter fortsatt att kunna förekomma. Dessutom kan personer som har genomgått en ordningsvaktsutbildning enligt nu gällande regler komma att kunna genomgå en kompletterande utbildning för att ges möjlighet att uppfylla kraven i den föreslagna nya och mera omfattande grundutbildningen till ordningsvakt.²

Studiemedel lämnas enligt 3 kap. 5 § studiestödslagen ([1999:1395](#)) endast för studier som pågår på minst halvtid under en sammanhängande tid om minst tre veckor. CSN utgår ifrån att grundutbildningen om 160 timmar kommer att läggas upp på ett sådant sätt att den kommer att uppfylla detta krav. Fortbildning, fördjupad utbildning och kompletterande utbildning till ordningsvakt bör däremot normalt vara av en mindre omfattning. Sådan utbildning kommer då inte att ge rätt till studiemedel. Av tydlighetsskäl och för att undvika gränsdragningsproblematik i tillämpningen³ anser CSN ändå att det i bilagan till studiestödsförordningen bör förtydligas att rätt till studiemedel endast avser grundutbildning till ordningsvakt.

- *I vilken avdelning i bilagan till studiestödsförordningen bör grundutbildning till ordningsvakt placeras?*

Utredningen föreslår att grundutbildning till ordningsvakt ska placeras i avdelning B1 i bilagan till studieförsäkrans. För att placeras i avdelning B i bilagan till studiestödsförordningen krävs normalt att utbildningen för antagning fordrar en slutförd gymnasieutbildning eller motsvarande. CSN uppfattar inte att utredningen föreslår några sådana krav för antagning till den nya grundutbildningen till ordningsvakt. En lämpligare placering av utbildningen kan därför vara avdelning A2 i bilagan till studiestödsförordningen, dvs. gymnasial utbildning för vilken studiemedel får lämnas fr.o.m. det andra kalenderhalvåret den studerande fyller 20 år och för vilken studiemedel inte får lämnas med en högre bidragsdel.

² Betänkandet sid. 135.

³ Exempelvis om en blivande ordningsvakt vid ett och samma tillfälle deltar i en grundläggande ordningsvaktsutbildning och omedelbart därefter en kortare fördjupningsutbildning.

REMISSVAR

- *Det kommer att vara möjligt för deltagare i grundutbildning till ordningsvakt att finansiera kursavgiften med merkostnadslån från CSN*

Utredningen föreslår att Polismyndigheten ska få ta ut en avgift om 10 000 kronor från den som ska genomgå en grundutbildning till ordningsvakt. Rätt till studiemedel för sådan utbildning innebär samtidigt att deltagarna även ges möjlighet att finansiera en sådan avgift genom extra lån från CSN, så kallat merkostnadslån.⁴ Huruvida deltagarna kommer att kunna låna till hela undervisningsavgiften är dock avhängigt om grundutbildningen placeras i bilaga A eller B i bilagan till studiestödsförordningen.⁵

- *Polismyndigheten kommer att vara skyldig att lämna uppgifter till CSN*

En läroanstalt ska enligt bestämmelser i 6 kap. 10 § studiestödsförordningen och 19 kap. Centrala studiestödsnämndens föreskrifter och allmänna råd ([CSNFS 2001:1](#)) om beviljning av studiemedel till CSN lämna uppgifter om tid och omfattning för utbildningar som ger rätt till studiemedel och om studerande som har ansökt om och beviljats studiemedel. Rätt till studiemedel för grundutbildning till ordningsvakt hos Polismyndigheten kommer därför att medföra en skyldighet för Polismyndigheten att lämna vissa uppgifter till CSN.

11.7 Finansiering av förslagets kostnader för det allmänna

Den föreslagna utbildningen är kort och gruppen som deltar i sådan utbildning är okänd för CSN. Myndigheten kan därför inte bedöma hur stor andel av deltagarna som kan komma att ansöka om studiemedel i form av bidrag och lån. Utbildning av 800 nya ordningsvakter per år kan dock som mest leda till ett ökat årligt utflöde av studiebidrag om 2,65 mnkr och av studielån med 14,1 mnkr.⁶

Beslut om detta remissvar har fattats av enhetschefen Jeanette Carlsson efter föredragning av utredaren Joacim Strömblad i närvaro av. I arbetet med remissvaret har även verksamhetsutvecklarna Maria Grahn Sillén och Markus Siitonen deltagit.

Jeanette Carlsson

Joacim Strömblad

⁴ 3 kap. 13 b och c §§ studiestödsförordningen.

⁵ Om utbildningen placeras i avdelning A får merkostnadslån för undervisningsavgifter lämnas med de belopp som följer av 3 kap. 13 b § studiestödsförordningen, dvs. med som mest 1 523 kronor per vecka eller 6 092 kronor för en fyra veckors grundutbildning till ordningsvakt på heltid. Om utbildning i enlighet med utredningens förslag placeras i avdelning B får merkostnadslån i stället lämnas med som mest 3 046 kronor per vecka. Samtliga belopp i 2021 års beloppsnivåer.

⁶ Under förutsättning att samtliga kursdeltagare ansöker om och också beviljas fullt bidrag, ordinarie lån och merkostnadslån. Ytterligare lån i form av andra typer av merkostnadslån kan tillkomma.